

Minulost školy a školství v obci Vrbici

První školní budova byla postavena v místech, kde stojí škola nynější a vydržela zde až do roku 1833. Ve školním sklepě bylo v této době umístěno obecní vězení. Ve zmíněném roce, prý snad po velkých deštích, musela být budova pro špatný technický stav zbourána. Na havárii budovy měla určitě vliv i mokřina, na které škola stála.

Problém zbořené školy vyřešili radní obce tak, že radnice odkoupila pozemek (dnes dům č.413) za 1563 zlatých a na něm byla postavena nová škola. Ve střeše byla dřevěná zvonice a v ní umístěn zvon, používaný v naší obci už od roku 1698.

Ve škole se zvonící se vyučovalo až do roku 1872. V této době se Vrbice rozrůstala co do počtu obyvatel, a škola tak přestala pro děti stačit.

V roce 1871, bylo to za starostování lidmi velmi uznávaného starosty Václava Hubáčka, začalo jednání o nutnosti stavby nové školy. Obci chyběly na stavbu peníze, a proto obecní výbor rozhodl, jak v obecní kronice popisuje radní Tomáš Ostřížek, že se prodají obecní pozemky – pastviny.

Školu se podařilo postavit už v roce 1872. Budova byla jednopatrová, stála na místě nynější horní části školy a vrbečtí na ni byli jak se patří hrdi, protože byla na tehdejší dobu výstavná.

Ke škole byla ze spodní strany budovy přistavena štíhlá zvonice osazena dvěma zvony a k horní části budova obecního úřadu (dnes muzeum). 24. června 1872 byl položen základní kámen a 12. listopadu 1872, tedy za pouhých pět měsíců, byla jednopatrová škola hotova i vysvěcena. Nová škola byla dvojtřídní s bytem pro správce a měla celkem dva učitele.

Při náhledu do minulosti školství

v naší obci nelze opomenout osobnost učitele Václava Šmahela (do obce se přiznal), který působil na Vrbici od roku 1863 až do roku 1898, tedy 35 školních roků.

V roce 1891 vznikla potřeba rozšířit školu z dvojtřídky na tři třídy. Novou třídu zřídili z vedlejší obecní kanceláře. Pozdější učitel Jaroslav Franc, který zakotvil v naší obci na dlouhou dobu, přišel na Vrbici v roce 1901 jako 19letý výpomocný učitel. Na svůj příchod vzpomíná v kronice takto:

Když přišel poprvé do naší obce, potkal nějakého chlapce a toho se zeptal, kde je zde škola. Hoch odpověděl: „Ná, šak henkaj, jak je tá červená věža.“ To prý bylo jeho první úsměvné setkání s naší dědinou.

V roce 1903 se uvádí v obecní kronice, že patrová škola i s věží jsou silně popraskané. Z toho důvodu nařídil c. k. školní úřad obě stavby strhnout. To je druhý případ nezvládnuté stavby na zamokřeném terénu. Obecní úřad nechtěl ke stržení budovy přistoupit a navrhoval stažení ocelovými pásy, ale úřady na návrh nepřistoupily.

V roce 1907 po velkých jednáních zadal obecní úřad stavbu nové čtyřtřídní školy. Rozpočet nákladů na stavbu byl 35 913 korun a 86 haléřů. Dle zadaných podmínek měla být škola do listopadu roku 1907 pod střechou. Zbytek měl být dokončen v roce 1908 tak, aby v září začalo vyučování už v novém. Situace v obci se ale značně zkomplikovala, jak píše kronikář Jan Bařina. Už v roce 1906 bylo v Rakousko-Uhersku vyhlášeno nové přímé a tajné volební právo. V obci prý někteří učitelé silně agitovali pro Stranu sociálně demokratickou. Občané byli tak rozeštváni, že žádný ze sedláků nechtěl navázat cihle na stavbu školy. Stavitel Polášek musel požádat obecní zastupitelstvo, aby s termínem stavby školy počkalo, že si dovoz cihel zajistí sám. Stavba školy začala až na jaře roku 1908. Stará školní budova měla být upravena na byt správce školy. Celkové náklady na obě stavby byly 46 000 korun. Stavba postupovala velmi rychle. Dne 6. září 1908 byla škola slavnostně posvěcena i se školním praporem, který daroval Václav Hubáček. Slavnostní polní mše byla sloužena před sochou sv. Aloise (dnes park pod školou) za účasti široké veřejnosti. Nová škola přišla vzhledem ke vzrůstajícímu stavu obyvatel v nejvyšší čas, vždyť v roce 1908 se narodilo v obci 64 dětí a ročníky narozených byly stále vysoké.

Školní rok 1902 – 1903 ve škole naVrbici

Počty žáků: 1. třída – 41 chlapců a 32 dívek – celkem 73 žáků, učitel J. Bartošovský
2. třída - 33 chlapců a 28 dívek – celkem 61 žáků, učitel Jaroslav Franc
3. třída - 62 chlapců a 46 dívek – celkem 108 žáků, učitel Vincenc Soudek
celkem 242 žáků

V obci se učitelé dost často střídali. Budova školy tehdejšími poměrům vyhovovala a byla dobře postavena, až na to, že někdy prosakovala do sklepa vlhkost, jak si učitelé stěžovali. Problémy s vyučováním nastaly až po vyhlášení I. světové války a následné mobilizaci 1. srpna 1914. Učitelé postupně odcházeli na frontu. Tehdy převládaly v učitelském sboru učitelky, ale i ty se často střídaly. Byly mladé a svobodné, protože pokud chtěly učit, nesměly se vdát. Žití na vesnici bylo pro ně velmi těžké, nebylo jídlo a později ani ošacení.

Vyučování se hlavně pro větší školáky postupně zkracovalo, až v posledním válečném školním roce 1917 – 1918 skončilo úplně. Ve škole nebylo čím topit a děti si musely nosit nějaké to polínko z domu. Hlavním důvodem školního volna byla výpomoc doma v hospodářství.

Po vzniku ČSR nabrala vrbecká škola nový dech. Obyvatel v obci přibývalo, v roce 1920 měla Vrbice 1343 obyvatel a narodilo se 52 dětí. V kronice se uvádí, že v obci bylo ještě 8 negramotných, většinou starších lidí. Prostory školy začínaly být pro žáky těsné, protože počty narozených i přes tíživou hospodářskou situaci v ČSR byly vysoké (v roce 1925 se narodilo 67 dětí a nejslabší ročník 1926 čítal 46 nově narozených). Podle vzpomínek paní Ludmily Poláškové nar. roku 1920 bývalo ve školních letech, kdy chodila do školy, ve třídě tolik žáků, že někteří chlapci sedávali při vyučování na zemi při zdi.

Budova školy rok 1920

Školáci v roce 1920

Už na začátku třicátých let začaly vznikat snahy o rozšíření školy. Velkou iniciativu v tomto směru vyvíjel hlavně řídící školy Jaroslav Franc. V roce 1934 přijeli na Vrbici zástupci okresního školního úřadu a stavební rada Veselý z Brna. Tato komise shledala, že přístavba dalších dvou tříd, kabinetu, školní kuchyně a dílny bude nejvhodnější na místě staré přízemní školní budovy, zbytku školy z roku 1872. Jednání školního úřadu a obecního úřadu trvala celý rok 1935. Obecní zástupci odmítali stavět, protože nebyly peníze. V roce 1936 došlo k dohodě a přístavba byla obcí schválena. Opět se objevila skupina občanů, kteří podávali na úřady protesty proti stavbě. Tvrdili, že je důležitější postavit silnici do Kobylí, anebo počkat, jak dopadne jednání o stavbě měšťanské školy v Kobylí. Naštěstí zvítězil zdravý rozum a jejich protesty nebyly vyslyšeny.

Přístavba školy se rozběhla naplno v září 1936. Rozebrala se budova z roku 1872, ihned se kopal základy a začalo se stavět. 18. ledna 1937 se v přístavené části školy začalo učit. Budova nebyla řádně suchá a tak vnitřní vybavení plesnivělo. Během jara a léta se dokončil venek školy včetně oplocení. Vyučování naplno začalo v září 1937.

Rok 1930

Škola rok 1936

Rok 1939

Přístavba školy r. 1937 .

Školní budova v roce 1957

Učitelský sbor 1967-68

Učitelský sbor 1972-73

5. třída, školní rok 1963-1964

V roce 1972 začala generální oprava školní budovy. Na jaře tohoto roku byli žáci i vyučující přestěhováni do budovy kulturního domu. Třídy byly umístěny následovně – 1. třída pod galerkou, 2. třída v obřadní místnosti, 3. třída na galerce, 4. třída v předsáli. Žáci 5. třídy i s třídním učitelem byli umístěni do ZDŠ v Kobylí. Během generální opravy byl hlavní vchod školy kvůli větší bezpečnosti přemístěn od hlavní silnice na opačnou stranu budovy. Nově zrekonstruovaná škola přivítala žáky 3. ledna 1973. Slavnostního zahájení se účastnil i veřejní funkcionáři, kteří měli ve svých stručných projevech k žákům jen jedno přání- šetřit novou školní budovu a uchovat ji dlouhá léta v pěkném stavu.

Jarní úklid obce 1972

Zápis ze školní kroniky rok 1972/73:

Dnešní škola má ústřední topení, vodovodní zařízení, splachovací záchody, moderní osvětlení, olejové podrovnávky na chodbách, obkladačky u umyvadel a na záchodech, starší nábytek je renovován, nový nábytek pořízen do sborovny.

70. a 80. léta byla poznamenána ve škole politickou situací, školní rok 1976/77 nastartoval nový významný mezník socialistického školství tzv. výuku podle nové koncepce (množiny). Tlak na vyučující byl vyvíjen zejména v nesmyslných závazcích, které s sebou bohužel tehdejší doba nesla.

Ve školním roce 1982/83 nově zřízena školní družina.

Zaměstnanci školy rok 1988

2. třída školní rok 1987-1988

Výraznou změnu zaznamenala škola od školního roku 2000/2001, kdy nastoupila do funkce ředitelky Mgr. Renata Horáková. Jednak byla znovu po 23 letech zřízena 5. třída, ale hlavně došlo k velkým změnám ve způsobu výuky, vybavení a uspořádání tříd.

Škola dnes

